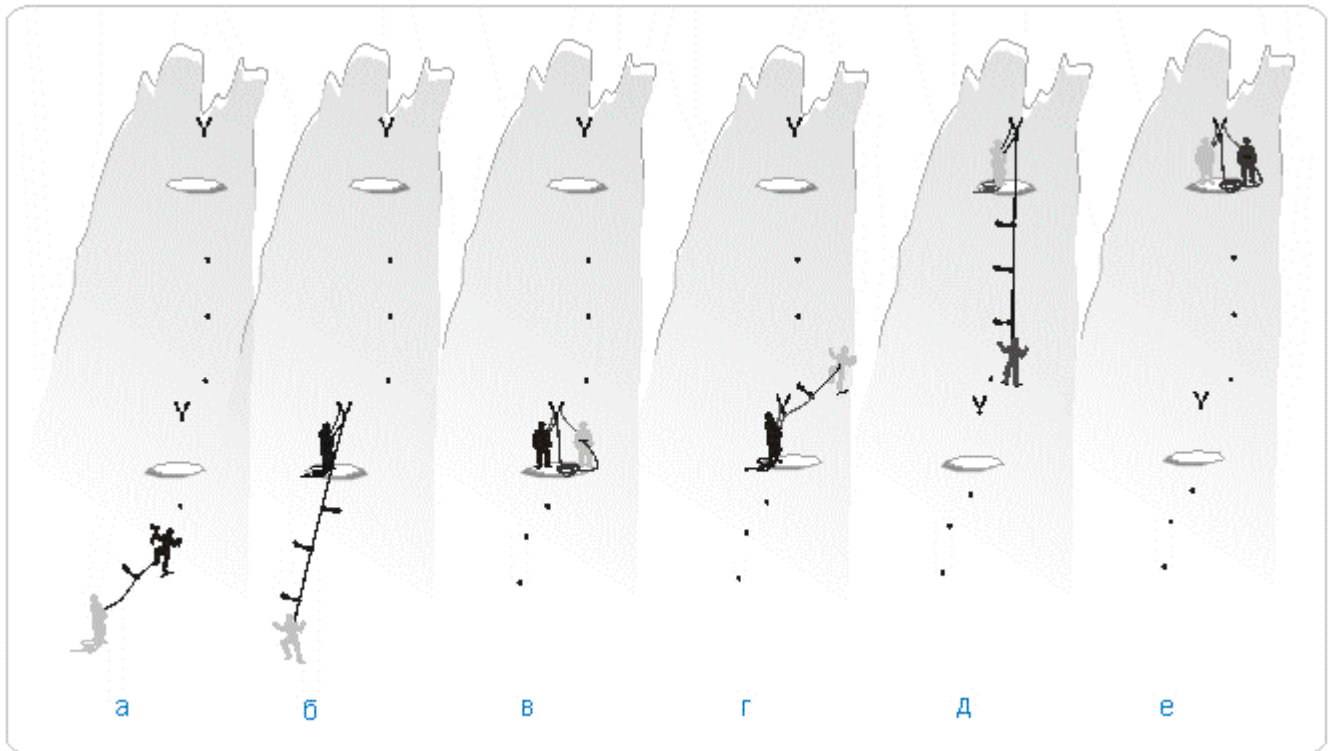

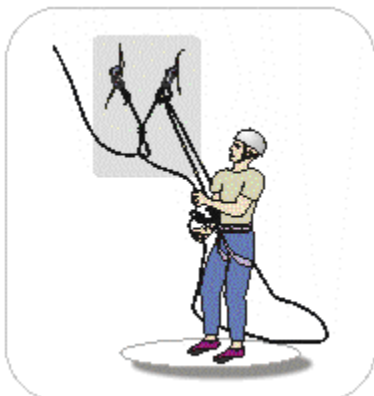
9. Нижнє та верхнє страхування

- а. Нижнє страхування. Станція. Самостраховка. Точки страхування - натуральні, власні, стаціонарні. ТПС. Змінне страхування. Одночасне страхування.
- б. Верхнє страхування-лазіння для тренування.
- в. Команди.

а. Нижнє страхування. Для того, щоб здійснити сходження потрібно дві особи, які будуть страхуватись за допомогою мотузки. Двох людей зв'язаних між собою мотузкою називають "зв'язкою" або "двійкою". Одного з скелелазів, який буде лізти першим, називають "першим" або "лідером". Другого скелелазу, який під час лазіння першого знаходиться внизу і здійснює страхування, називають "страховщик" або "другий". Окрім цього існують поняття: "лізти першим" і "лізти другим". Лізти першим означає, що скелелаз лізе першим і при цьому тягне за собою страхувальну мотузку знизу (мал.19,а). Лізти другим означає, що скелелаз лізе догори після того, як перший проліз ділянку скелі, облаштував зверху страховку і почав його страхувати згори

Мал.19. Лазіння з нижнім страхуванням

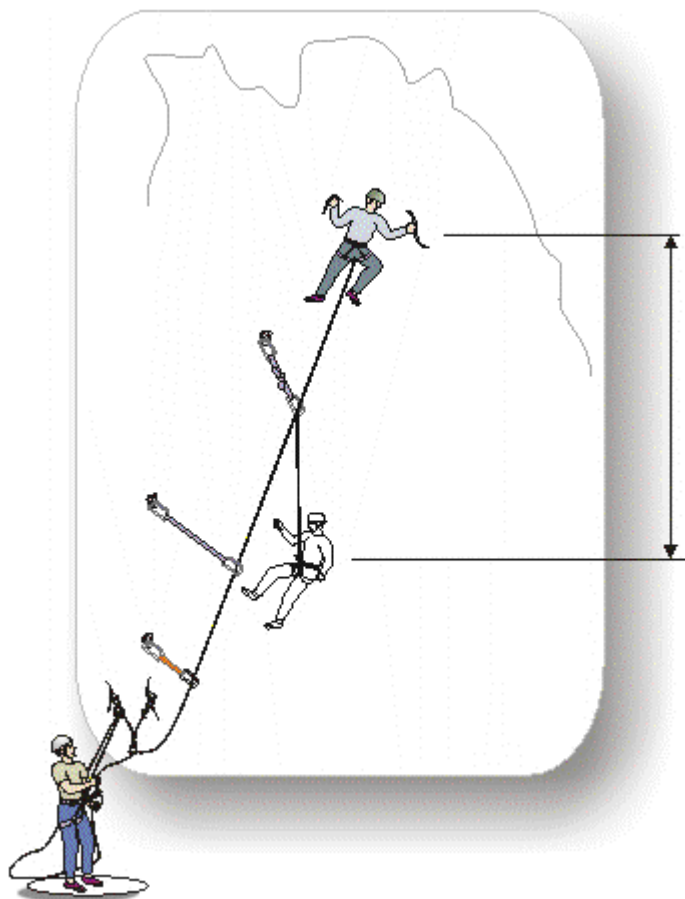
Мал.20.Страховщик на "станції".

(мал.19,б).

Сходження, як правило, починається від основи скельної стіни. Страховщик вибирає відповідне місце для початку маршруту і облаштовує "нижню станцію" (мал.20) - місце з якого він буде страхувати свого партнера ("першого"). Взагалі "станція" це місце на скелі де на близькій відстані, одна від однієї знаходяться кілька "точок страхування", за які двоє осіб одночасно можуть закріпити свої "самостраховки", а також страхувати один одного. Точкою (пунктом) страхування може бути дерево, яке росте зі скелі і за яке можна прив'язатись, виступ скелі, забитий в скелі гак або закладний елемент. Окрім того точки страхування

можуть бути як стаціонарні так і власні (ті які встановлюються власноруч - гаки , закладні елементи...), а також натуральні (скельні виступи, дерева ...). **“Самостраховка”** – це короткий кусок мотузки(або стропа), якою скелелаз причеплений до скелі і яка утримує його від падіння.

Максимальна відстань на яку 1-й зможе піднятися вгору буде дорівнювати довжині мотузки якою вони зв'язані . Довжина частини сходження в одну мотузку називається **“одна мотузка”**. Довжину маршрутів прийнято міряти **“мотузками”** (наприклад: 2 мотузки,

Мал.21.Лазіння з нижнім страхуванням

4 мотузки, 11мотузок...).

Тепер детальніше розглянемо початок сходження. На **“станції”** **“другий”** , перш за все, повинен організувати **“самостраховку”** для себе (мал.20,21), а потім **“страховку”** для напарника. Далі перший починає лізти догори, а другий його страхує.

Процес страхування полягає в тому , що 1-й лізе вгору по стіні і по ходу організовує **“точки проміжного страхування”** **“ТПС - те саме ,що і “точка страхування”** через певні відстані. У випадку, коли він зірветься (див.мал.21) , то пролетить відстань, рівну подвійній довжині від місця зриву до останньої ТПС, аж поки не зависне на мотузці, яку тримає другий. З малюнку видно , що чим менше відстань між ТПС, тим менше буде проліт у разі зриву.

Кількість ТПС залежить від складності маршруту та досвіду скелелазця , а відстань між ними не повинна перевищувати 5 м. **Нижнє страхування не оберігає “першого” від падіння , а тільки зменшує його наслідки.**

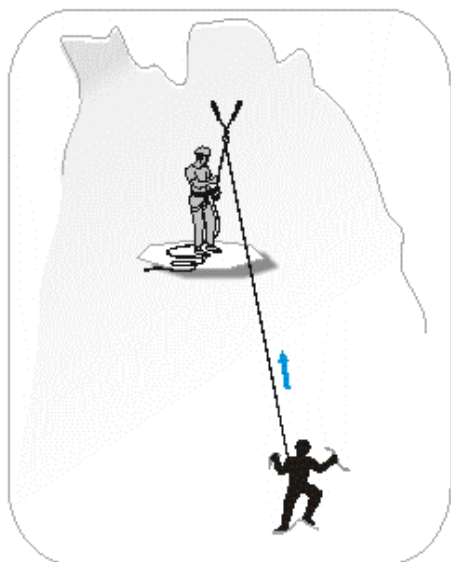
Вид страхування, при якому один другого страхує по черзі називається **“змінне страхування”** . Можливий варіант коли 1-й і 2-й будуть лізти одночасно, такий вид страхування називається – **“одночасне страхування”** . Незважаючи на одночасний рух між партнерами завжди мають бути ТПС. Такий вид страхування застосовується в альпінізмі переважно на технічно не складних , але небезпечних ділянках маршруту.

Послідовність дій при звичайному сходженні з нижнім страхуванням:

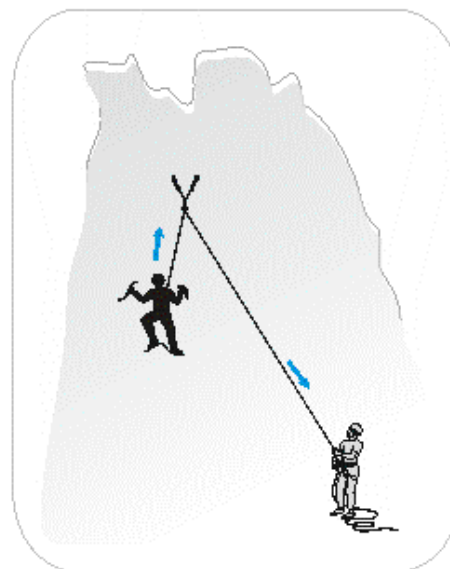
1. Другий та перший організовують собі самостраховки.
2. Другий організовує страхування першого;
3. Перший лізе до гори на **“цілу мотузку”** , організовуючи при цьому ТПС;
4. На горі перший організовує **“станцію”**;
5. Далі перший починає страхувати другого, під час його руху вгору (мал.20,б);
6. Коли другий долізе до першого, він **“стає”** на **“самостраховку”**;

7. При проходженні наступної мотузки першим лізе другий, або ж лідером лишається той самий скелелаз.
8. В подальшому дії описані в п.1-п.7 циклічно повторюються.

б. Верхнє страхування. Коли страхування скелелаз, який лізе по скелі, здійснюється зверху, такий вид його називається – верхнє страхування. Верхнє страхування можна здійснювати зверху (мал.22) або знизу (мал.23). Верхнє страхування знизу ще називають “Топ роуп” (від англ. “Тор горе”- верхня мотузка), або в сленгу – “вудка”. Переважно воно застосовується для тренувань.

Мал.22.Верхнє страхування з гори.

Мал.23.Верхнє страхування знизу.

в. Команди . Під час лазіння скелелаз та альпіністи для розмов використовують спеціальні слова-команди та терміни:

- ✓ Страховка готова;
- ✓ Видай;
- ✓ Вибери;
- ✓ Закріпи;
- ✓ Самостраховка;
- ✓ Мотузки залишилось 3(або 10 , або 4, і т.д....) метри;
- ✓ Мотузка вся.